N°. 191. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 15 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

ZONDAG 14 EN MAANDAG 15 AUGUSTUS.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den 12den Augustus jl., n°. 65, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, Hoogstdeszelfs besluit van den 11den Junij jl., n°. 46, voor zooveel betreft de benoeming van *P. Verheggen* tot burgemeester van Nunhem, in te trekken.

Bij Koninklijk besluit van den 5den Augustus 1853, n°. 59, is aan *T. [illegible] van der Vliet*, gewezen geregtsdienaar te Amerongen, ten laste van den Staat een pensioen verleend van f 266 's jaars, op grond van [illegible] en 45 der wet van den 9den Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 24), zoo als hij is gewijzigd bij de wet van den 3den Mei 1851 (*Staatsblad* n°. 49).

Bij Zijner Majesteits besluit van den 11den Augustus 1853, n°. 84, is mr. *G. L. Kniphorst*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslagen als notaris te Meppel.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 11den Augustus 1853, n°. 85, zijn benoemd tot notarissen:

ter standplaats Tilburg, *J. A. Daamen*, thans griffier van het kantongeregt aldaar;

ter standplaats Capelle, *R. Middelkoop*, thans burgemeester der gemeenten Capelle en Vrijhoeven Capelle;

ter standplaats Oisterwijk, *J. A. Ramaer*, candidaat-notaris te Berlicum.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

De rijzing van den prijs der Europesche staatsfondsen, welke op de voornaamste beurzen bewerkt is door het berigt van Ruslands toetreding tot de nota der vier mogendheden betreffende het Turksch-Russische geschil, houdt stand, maar gaat weinig of niet verder: de indruk der bedachtheden voor eene storing van den algemeenen vrede zal, zegt het *Journal des Débats*, niet geheel uitgewischt worden voordat nog onderscheiden gewigtige stappen gedaan zijn, te weten de aanneming der nota door de Porte, de terugroeping der Engelsche en Fransche vloot, de ontruiming der Donau-vorstendommen, en in de eerste plaats de officiele toetreding van Rusland tot de voorgeslagen schikking.

— Een der ministeriele Londensche bladen, de *Morning Post*, die met het Britsche ministerie van buitenlandsche zaken in eenige betrekking staat, zegt in zijn nommer van den 11den dezer: »Wij gelooven te kunnen voorspellen dat de Donau-vorstendommen in de eerste week der aanstaande maand September door de Russische troepen ontruimd zullen worden. Het definitive plan van schikking is den 2den dezer maand naar St. Petersburg en naar Konstantinopel gezonden. Omstreeks den 14den dezer zal de verklaring, waarbij het door den Czar aangenomen wordt, te Weenen worden ontvangen. Deze verklaring zal, gelijk van zelf spreekt, terstond naar Konstantinopel worden gezonden en aldaar omstreeks den 20sten dezer aankomen. Een Turksch gezant zal alsdan gereed staan om naar St. Petersburg te vertrekken; en naar wij vernemen, zal de Czar, zoodra hij per telegraaph tijding van het vertrek van den Turkschen gezant ontvangt, ook per telegraaph last geven tot de ontruiming der Donau-vorstendommen. Hoewel deze communicatien meestal met behulp van oude lucht-telegraphen moeten geschieden, meenen wij echter te mogen verwachten dat op den 10den September aanstaande de laatste Russische soldaat weder over den Pruth teruggekeerd zal zijn."

— Het *Journal de Constantinople*, een half-officieel orgaan der Turksche regering, berigt in zijn nommer van den 29sten Julij het volgende:

» Zondag jl. is onder voorzitting van den groot-vezier, eene raadsvergadering gehouden van alle hooge personagien en staatsambtenaren in en buiten werkelijke dienst. Zij duurde van 2 ure 's namiddags tot 9 ure 's avonds. In deze in de daad *nationale* vergadering is eene nota vastgesteld, die, overeenkomstig den wensch van de vertegenwoordigers der vier mogendheden, naar Weenen en van daar naar St. Petersburg gezonden zal worden in antwoord op den brief van den Russischen rijkskanselier; deze nota bevat alle met de onafhankelijkheid der Porte bestaanbare waarborgen voor het behoud van de voorregten der Grieksche en andere Christen-kerkgenootschappen.

» In die raadsvergadering is ook, naar gezegd wordt, een manifest aan de natie vastgesteld, waarin wordt verklaard dat de belangen van alle godsdiensten door des Sultans vasten en regtvaardigen wil veilig zijn; dat het alzoo, in geval het land ten strijde geroepen mogt worden, geenszins godsdienstige belangen zou gelden maar de vrijheid en de ondeelbaarheid des Vaderlands; tot verdediging van deze groote belangen en van deze alleen, wordt de vaderlandsliefde van alle onderdanen, zonder onderscheid van godsdienst of afkomst, door den Sultan ingeroepen voor het geval dat een oorlog niet mogt kunnen worden voorgekomen door de wijsheid en bezadigdheid van Turkije en Europa.

» Vervolgens is in die raadsvergadering verslag gegeven van al hetgeen door het gouvernement voor 's lands weerbaarheid was gedaan; met geestdrift heeft de vergadering vernomen dat het land op alle gebeurlijkheden voorbereid is. De verdiende lof werd toegezwaaid aan den Onderkoning van Egypte, die 12 oorlogsschepen en 20,000 man troepen aan den Sultan zendt, wier onderhoud hij zelf bekostigen wil.

» De Perzische regering heeft, na onderzoek der door den Turkschen gezant medegedeelde stukken, officieel verklaard dat de Porte te regt aan Rusland het godsdienstig en politiek beschermheerschap over het meerendeel harer Christen-onderdanen heeft geweigerd; en dat, in geval van oorlog, Perzie zich aan geene andere zijde dan die van Turkije zou scharen.

» Dingsdag jl. heeft de Porte bevel aan de Hospodars van Moldavie en Wallachije gezonden om hun land te verlaten, waar het hun door de Russische overheden onmogelijk gemaakt wordt hunne pligten jegens hunnen souverein te vervullen. Men mag van de bekende trouw en verknochtheid dier vorsten aan hun opperheer vertrouwen, dat zij onverwijld aan het bevel der Porte zullen gehoorzamen; een bevel hetwelk gewis ook de goedkeuring der verbonden en bevriende mogendheden heeft ontvangen."

ITALIE.

Een Turynsch dagblad, de *Opinione* van den 7den dezer, berigt dat de Sardinische regering wederom afwijzend geantwoord heeft op een aanzoek van Oostenrijk om de uitlevering van eenen uitgewekene, die in Lombardije in regten vervolgd wordt als schuldig aan landverraad. De Sardinische regering houdt vol dat het in 1836 met Oostenrijk gesloten verdrag tot wederzijdsche uitlevering van boosdoeners, niet op staatsmisdadigers ziet. Of de bedoelde persoon zich in Piemont ophoudt, is, volgens de *Opinione*, onzeker en niet waarschijnlijk.

Volgens hetzelfde blad zijn te Florence, den 1sten dezer, negen personen tot 40 maanden tuchthuisstraf veroordeeld als deel uitmakende van eene vereeniging die door het schrijven en verspreiden van een dagbladje, eene verandering in de godsdienst en in den regeringsvorm des lands wilde bewerken, en Protestantsche geloofsbegrippen trachtte te verbreiden.

FRANKRIJK.

De Fransche *Moniteur* van Donderdag jl. berigt, dat bij een keizerlijk besluit van den 7den dezer, den heer Baze verlof is gegeven om in Frankrijk terug te keeren.

De heer Baze behoorde, gelijk men weet, onder de Orleansgezinde leden van de wetgevende vergadering der Fransche Republiek, die zich het ijverigst tegen de bestendiging van het gezag van den toenmaligen President verzetteden.

In een door Belgische en Parijsche dagbladen openbaar gemaakten brief, verklaart de heer Baze dat het aanzoek om opheffing zijner ballingschap, tegen zijn meermalen uitgedrukten wil is gedaan, en dat hij geene gunst van het tegenwoordige Fransche gouvernement wil aannemen.

— Aan de Parijsche hoogeschool heeft den 1sten dezer de uitreiking der door de studenten bij het vergelijkend examen verworven eereblijken plaats gehad. De minister van openbaar onderwijs hield daarbij eene aanspraak en roemde de goede uitwerking der verandering, die door het gouvernement des Keizers in den loop der studien en in de bepaling der door de studenten bij te wonen lessen gemaakt is. » Nooit is in minder tijd en met minder ophef eene meer belangrijke wijziging in het stelsel der nationale opvoeding gebragt," zeide de minister onder anderen. » Vroeger wilde ons onderwijs den mensch in den leerling ontwikkelen; maar het verwaardigde zich niet, hem bekwaam te maken voor de vervulling der gewigtigste betrekkingen in den Staat en in de burgermaatschappij; zoo kwam het dat eensdeels de jongelieden, na het doorloopen der staatsscholen, ongeschikt voor het werkelijk leven bevonden werden, anderdeels dat deze geschiktheid elders dan in de staatsscholen gezocht werd in inrigtingen alwaar het doel alleen was bekwaam te maken en niet den mensch te ontwikkelen.

» Door eene betere verdeeling van den arbeid, door de studie der letteren en die der wetenschappen in verschillende mate naar gelang van de verschillende bestemming der leerlingen, te vereenigen zonder ze immer geheel te scheiden, hebben wij getracht een onderwijs daar te stellen hetwelk den bijzonderen aanleg van elk ontwikkelt en eene verschillende vorming voor verschillende bestemmingen geeft, en hetwelk daarbij tevens die algemeene trekken ontwikkelt door welke 's menschen hemelsche afkomst en verwantschap met God gestaafd wordt.

» Deze beginselen hebben een nieuw leven aan het openbaar onderwijs bijgezet. Zelfs in getal leerlingen winnen onze openbare scholen. Door opvolging dier beginselen zullen de particuliere scholen de mededinging met de openbare kunnen volhouden. De vorderingen die ons nationaal onderwijs laatstelijk heeft gemaakt, worden zelfs door de andere natien benijdenswaardig geacht."

— Een zeer geacht landbouwkundig dagblad, de *Echo Agricole*, zegt in zijn jongste nommer over den graanoogst in Frankrijk het volgende: » De uitkomst van onzen tarweoogst is beneden het gemiddelde. Doch de rogge schijnt eene gewone opbrengst te leveren. Garst, zomergranen en haver zullen wij in overvloed hebben: in het oosten en in het zuidwesten staat de maïs zeer goed; en waar nog boekweit geteeld wordt, zal zij een goeden oogst geven. Waarschijnlijk zal ook de aardappeloogst minder door de ziekte lijden dan wel vroeger.

» Het tekort onzer eigen voedsel-productie zal derhalve niet zoo groot zijn als in 1846. Doch ware het ook even groot als in dat bange jaar, dan nog zouden wij niet meer dezelfde moeijelijkheden als toen te vreezen hebben, daar de communicatien binnen 's lands sedert 1846 zooveel ver-

beterd zijn, en de graanhandel buiten 's lands onder de gezegende werking van het beginsel der handelsvrijheid, de vruchten der gansche aarde meer en meer op elke plaats der wereld en op elk oogenblik beschikbaar stelt. Zoo heeft ons departement van oorlog in de vorige maand Julij in een etmaal te Londen 300,000 hectoliters tarwe kunnen koopen en reeds meerendeels ontvangen. De te Londen gevestigde Grieksche handelshuizen houden op de Middellandsche zee als 't ware vlottende graanschuren; en zij „willen het beginsel der zeilende ladingen, naar verzekerd wordt, ook op den graanhandel met Amerika en met de Oostzee toepassen."

BELGIE.

Te Antwerpen wordt de behoefte meer en meer gevoeld om de inrigtingen ten gerieve van handel en scheepvaart en van de steeds toenemende bedrijvigheid dier stad uit te breiden. Het stedelijk bestuur heeft aan den gemeenteraad een uitgewerkt plan voorgelegd om een droog dok, een drijvend dok, eene opslagplaats voor hout, een groot slagthuis en andere werken van stadswege daar te stellen. De uitvoering dier werken zou te zamen fr. 4,985,000 kosten; en het stedelijk bestuur stelt voor, deze som te vinden door eene geldleening van vijf millioen tegen 4 per cent rente met een half per cent jaarlijksche aflossing.

Een ander plan is bij de hooge regering aanhangig: het strekt om aan het Vlaamsche hoofd tegenover Antwerpen verscheiden groote inrigtingen voor handel en scheepvaart, arbeiders-woningen, kantoren voor de administratie der tolregten, kortom eene nieuwe stad te stichten. Dit laatste plan vindt, gelijk uit een artikel der *Indépendance Belge* wordt opgemaakt, veel bijval bij het gouvernement.

De bisschop van Gent heeft eene reis naar Rome gedaan en aldaar van den Paus voor geheel Belgie de opheffing der vasten-verordeningen voor den Zaturdag verworven.

DENEMARKEN.

Aan den Deenschen Rijksdag is op het eind zijner thans gesloten zitting door de regering eene nieuwe grondwet voor het koningrijk Denemarken voorgedragen, daar de grondwet van 5 Junij 1849 niet onveranderd kan blijven bestaan met de door den Koning eerlang te verleenen constitutie voor de geheele monarchie.

De vrees dat de Koning van de tegenwoordige tijdsomstandigheden zou willen gebruik maken om de sedert 1848 door het Deensche volk verworven vrijheden weder zoo veel mogelijk terug te nemen, wordt door de voordragt gelogenstraft. Zij bevat onder meer de volgende bepalingen.

De Evangelisch-Luthersche Kerk is de nationale kerk van Denemarken, en als zoodanig geniet zij de bescherming des Staats.

De koninklijke besluiten worden mede-onderteekend door eenen minister; deze is verantwoordelijk voor het besluit. De ministers kunnen wegens daden van hun bestuur door de Volkskamer (of de tweede kamer der wetgevende magt) aangeklaagd worden voor het Staatsgeregtshof.

De Koning benoemt voortaan de ambtenaren op den tegenwoordigen voet, tot dat deze wettelijk gewijzigd mogt worden. De Koning kan de ambtenaren zonder hunne toestemming verplaatsen, mits zij daardoor niet in ambtsinkomen verliezen en kunnen kiezen tusschen verplaatsing en pensionering naar de gewone regelen.

De Koning roept den gewonen Rijksdag om de twee jaren zamen; deze bepaling kan door eene wet worden gewijzigd. Hij kan den Rijksdag of eene van zijne beide kamers ontbinden; alsdan moet binnen twee maanden de geheele Rijksdag weder bijeenkomen.

Wanneer de Rijksdag niet vergaderd is, kan de Koning in spoed vereischende gevallen voorloopige wetten vaststellen, mits zij niet met de grondwet strijden en aan den eerstvolgenden Rijksdag ter goedkeuring worden voorgelegd.

De Koning kan gratie en amnestie verleenen; doch aan eenen minister kan hij de door het Staatsgeregtshof opgelegde straf niet kwijtschelden tenzij met toestemming der Volkskamer.

Het grondwetsartikel bepalende wat aangelegenheden van het koningrijk Denemarken en niet van de Deensche monarchie zijn, kan door eene wet gewijzigd worden.

Het aantal leden der kamers, de vereischten tot het kiesregt en de verkiesbaarheid voor beide, en de wijze der verkiezing worden bij eene wet bepaald.

De Rijksdag is onschendbaar; elke aanslag op zijne veiligheid of vrijheid is landsverraad.

Elke kamer kan wetsvoorstellen doen, den Koning adressen aanbieden en omtrent algemeene belangen onderzoek instellen.

Geene belasting kan ingevoerd, gewijzigd of opgeheven, geene geldleening aangegaan worden dan bij eene wet.

Zoolang de staatsbegrooting voor een tweejarig tijdvak niet aangenomen is, mogen in dat tijdvak geene belastingen geïnd, geene staatsuitgaven gedaan worden.

De staatsrekening wordt aan den Rijksdag ter goedkeuring voorgelegd. Elke kamer benoemt twee ambtenaren die toezigt op de finantien des koningrijks houden.

Elke kamer beslist omtrent de geldigheid der verkiezing harer leden, en kiest zich eenen voorzitter.

Ambtenaren behoeven 's Konings magtiging om de verkiezing tot lid van den Rijksdag aan te nemen.

Zoolang de Rijksdag-zitting duurt, mag geen lid geregtelijk vervolgd of in hechtenis gesteld worden, tenzij hij op heeter daad gevat worde. Zonder toestemming der kamer mag geen lid geregtelijk vervolgd worden wegens de door hem in de kamer geuite gevoelens.

Elk lid kan met toestemming der kamer van de ministers inlichting vragen omtrent zaken tot den werkkring des Rijksdags behoorende.

De Rijksdag vergadert met open deuren; doch elke kamer kan, zulks goedvindende, geheime zittingen houden.

Elke kamer maakt haar eigen reglement van orde.

Het Staatsgeregtshof bestaat uit 16 leden, voor vier jaren gekozen, acht in de Volkskamer, en acht onder de leden van het opperste geregtshof.

De regtbanken kunnen beslissen over alle geschillen betreffende de bevoegdheid der overheden. Doch wie zoodanig eene beslissing inroept, moet voorloopig aan het bevel der overheid gehoorzamen.

De regters kunnen alleen krachtens een regterlijk vonnis worden afgezet. Zij kunnen niet huns ondanks verplaatst worden, tenzij in geval eener nieuwe inrigting van het regtswezen. Doch op 75jarigen ouderdom kan een regter worden ontslagen, altoos met behoud der volle jaarwedde.

De burgers hebben het regt om vereenigingen aan te gaan ter aanbidding van God naar hunne overtuiging, mits niets geleerd of gedaan worde strijdig met de goede zeden of de openbare orde.

Niemand is gehouden geld bij te dragen tot het onderhoud van een ander kerkgenootschap dan het zijne; doch wie tot geen erkend godsdienstig genootschap behoort, moet de belastingen betalen die door de wet ten behoeve der Deensche eeredienst (dat is de Evangelisch-Luthersche) opgelegd zijn voor het openbaar onderwijs.

Niemand mag wegens zijne godsdienstbegrippen verstoken worden van het volle genot zijner burgerlijke en politieke regten, noch zich onttrekken aan de vervulling der algemeene burgerpligten.

De woning is onschendbaar; Huiszoeking, sequestratie, opening van brieven en andere papieren mag niet plaats hebben dan krachtens een regterlijk vonnis in de bij de wet aangewezen gevallen.

Het eigendomsregt is onschendbaar: onteigening in het algemeen belang heeft alleen plaats krachtens eene wet en tegen volledige vergoeding.

De burgers hebben het regt om tot een wettig doel zonder voorafgaande magtiging vereenigingen aan te gaan. Eene vereeniging kan door het gouvernement slechts voorloopig, en alleen door den regter definitief worden ontbonden.

De burgers hebben het regt om ongewapend vergaderingen te houden. De politie heeft het regt om de openbare vergaderingen bij te wonen. Vergaderingen in de open lucht kunnen verboden worden wanneer zij gevaarlijk voor de openbare orde zijn.

Bij een oproer mag de gewapende magt, ten ware zij aangevallen werd, niet tusschen beide komen dan nadat de menigte drie malen in naam des Konings en der wet tot orde aangemaand is.

Elk voorregt in 's rijks wetgeving verbonden aan den adeldom, aan titels en rangen, is afgeschaft.

In het vervolg zal geen leengoed, majoraat of fideicommis kunnen worden ingesteld.

In deze grondwet kunnen alle veranderingen worden gebragt die door den Koning en twee achtereenvolgende Rijksdagen goedgekeurd worden.

— Volgens de berigten uit Kopenhagen van den 9den Augustus jl., waren er in het laatste etmaal 89 personen door de cholera aangetast en 49 daaraan gestorven. Het geheele aantal cholera-lijders bedroeg tot dien dag 6633, waarvan gestorven waren 3571. In Aarhuus waren van 64 lijders 41 gestorven; in Nijkjöbing 39 van 72 lijders.

SPANJE.

In het Spaansche regeringsblad van den 8sten dezer is een koninklijk besluit afgekondigd, waarbij alle reeds verleende spoorwegconcessien geldig verklaard en bekrachtigd worden.

In een brief uit Madrid van den 6den dezer leest men het volgende: » Terstond na de aftreding van den minister Moyano, die op grond van het constitutioneel beginsel en van het belang der schatkist de vernietiging der spoorwegconcessien voorstond, is de heer Salamanca (de Madridsche bankier die bij de voornaamste dier concessien betrokken is), na een onderhoud met de Koningin, naar Parijs vertrokken, alwaar hij de aandeelen van den Spaanschen noorder-spoorweg aan de markt wil brengen.

» Het vraagstuk der spoorwegondernemingen, hetwelk het bestaan van het tegenwoordig kabinet in gevaar bragt, is alzoo beslist. Aan twaalf duizend gebrek lijdende Galiciers is daardoor arbeid en brood verzekerd; want de aardewerken voor den noorder-spoorweg zullen onverwijld worden aangevangen, daar hij, volgens de voorwaarden der concessie, binnen twee jaren voltooid moet zijn. Van den Ebro tot Irun wordt deze spoorweg op kosten der Baskische provincien aangelegen die daarvoor reeds eene aanmerkelijke geldsom bijeengebragt hebben.

» Men verzekert dat de maarschalk Narvaez in den aanvang der volgende maand in Spanje zal mogen terugkeeren.

» Door de aftreding van den heer Moyano is de schatkist weder met eene jaarlijksche uitgave van 30,000 realen bezwaard. Sedert 1835 zijn juist honderd pensioenen aan afgetreden ministers ten laste der schatkist verleend, die maandelijks geregeld worden betaald; want elk nieuw ministerie zorgt met eene opmerkelijke naauwgezetheid voor de stipte uitbetaling van de pensioenen zijner ambtsvoorgangers."

ENGELAND.

Het Lagerhuis heeft onlangs, tot groote tevredenheid althans van de meer gematigde leden der Iersch-Katholijke partij, zich vereenigd met twee wetten voor Ierland, de eene tot regeling der betrekking tusschen den pachter en den grondeigenaar, de andere strekkende om den pachter eene vergoeding te verzekeren voor verbeteringen die hij aan de pachthoeve heeft aangebragt en waarvan hij bij het verlaten der hoeve de volle vrucht nog niet genoten heeft.

De regering hoopte alzoo eene moeijelijke en voor Ierlands rust en welvaart gewigtige aangelegenheid, die reeds sedert tien jaren bij de wetgeving aanhangig is, eindelijk tot een goed einde te hebben gebragt. Doch in het Hoogerhuis werden onderscheiden hoofdbepalingen der beide bills onaannemelijk geacht; de erfelijke tak der wetgevende magt, die zich beschouwt en beschouwd wordt als bijzonder geroepen om te waken voor het eigendomsregt en vooral voor de regten van het grondbezit, zag eene verkorting dezer regten, ja eene communistische strekking in verscheiden bepalingen, inzonderheid in de artikelen welke achteruitwerkende kracht hadden en ook voor reeds aangegane pachtcontracten zouden gelden.

De regering heeft deswege de bills teruggenomen, nadat het Hoogerhuis door de tweede lezing derzelve, zijne gezindheid betoond had om eene voor Ierland wenschelijke regeling dezer zaak, waartoe in de volgende parlementszitting door de regering een nieuw wetsvoorstel zal worden gedaan, in gunstige overweging te nemen.

In het Lagerhuis zijn de artikelen aangenomen eener bill die eenige verbeteringen brengt in de bestaande wetsbepalingen op de octrooijen of den eigendom van nieuwe uitvindingen. Zij strekt om geregtelijke handelingen betreffende dien eigendom minder kostbaar te maken; om een zoodanig register van octrooijen aan te houden dat aan het publiek met weinig moeite zal kunnen blijken, voor welke uitvindingen reeds octrooi is verleend; en eindelijk om het voor de octrooijen ingestelde staatscollegie in staat te stellen om aan het publiek berigten mede te deelen die voor het fabriekwezen en de ambachten nuttig kunnen zijn.

— De Anglicaansche aartsbisschop van Dublin heeft zich niet laten overhalen om zijn ontslag als lid van het bestuur der gemengde Iersche scholen terug te nemen. Hij en de beide andere Anglicaansche leden die met hem hun ontslag genomen hadden, zijn thans door drie andere leden van hetzelfde kerkgenootschap vervangen. De keuze der regering voor deze moeijelijke betrekking wordt door onpartijdigen geroemd. Intusschen

is het aantal voorstanders van het Iersche schoolwezen verminderd door de laatste oneenigheden in deszelfs bestuur en door de gevolgen daarvan: het schijnt velen meer en meer òf een Roomsch-katholijk òf een louter wereldlijk schoolonderwijs te worden. De *Times* vermaant inzonderheid de Anglicaansche geestelijken om hunne ondersteuning niet te onttrekken aan eene instelling die nu, na eene twintigjarige voorspoedige ontwikkeling, haren vollen wasdom nadert; aan een schoolwezen hetwelk thans 520,400 leerlingen telt of nagenoeg vijf maal zooveel als in het begin, niettegenstaande de vermindering van Ierlands bevolking, en hetwelk heeft te weeg gebragt dat het aantal dergenen die lezen en schrijven kunnen, onder het jongere geslacht in Ierland grooter is dan in Engeland. De *Times* voegt er bij dat aan het Iersche schoolwezen ook inrigtingen voor landbouwkundig onderwijs zijn verbonden, die zeer goed aan het doel voldoen.

— De te Spithead vereenigde oorlogsschepen waarover de Koningin den 11den dezer eene monstering gehouden heeft, waren 25 in getal, te zamen 1176 stukken geschut voerende en met 10133 koppen bemand; hunne stoomtuigen hebben te zamen eene kracht van 10410 paarden; en hunne gezamenlijke scheepsruimte bedraagt 42227 ton. In nabij gelegen havens liggen althans nog vier groote oorlogschepen, zoodat de Admiraliteit, des verkiezende, het schouwspel van het zeegevecht nog schitterender had kunnen maken. Dit gevecht zou onmogelijk geweest zijn zonder de uitvinding der stoomschroef, die het voor een eskader doenlijk maakt in een minder ruim vaarwater snelle bewegingen uit te voeren. Toen eenige jaren geleden negen zeilschepen van linie door de Koningin te Spithead in oogenschouw genomen werden, achtte men het niet raadzaam de schepen in het enge vaarwater manoeuvres te doen uitvoeren.

— Aan de Londensche Beurs is Donderdag jl. de prijs der Engelsche fondsen, niettegenstaande de groote aanvrage om geld, iets gerezen.

Het eerste jaarlijksche rapport der Nederlandsche Indijkings-maatschappij (van schorren enz. aan de Schelde) is den 10den dezer te Londen openbaar gemaakt, en had ten gevolge dat de aandeelen in die onderneming aan de Londensche Beurs eergisteren veel gezocht werden voor stijgende prijzen.

CHINA.

In de half-officiele Parijsche *Patrie* van eergisteren leest men het volgende: » Uit Canton wordt van den 10den Junij gemeld dat twee afgevaardigden van het revolutionair bewind van Nanking te Shanghai een langdurig onderhoud hadden gehad met den heer Bonham, den gouverneur der Britsche nederzettingen in China, en met de overige aldaar gevestigde vertegenwoordigers van Europesche mogendheden. Men was over de uitkomst van dit onderhoud tevreden. Een dier beide afgevaardigden, met name Penangkem, een zeer kundig en schrander man, die zeer gezien is in het revolutionaire leger en het volle vertrouwen van de hoofden des opstands bezit, was belast geworden met eene bijzondere zending naar Europa en zou aldra derwaarts vertrekken."

NOORD-AMERIKA.

De tijdingen uit New-York van den 30sten Julij melden dat de generaal Santa Anna, niettegenstaande de hooge toon dien hij jegens de Noord-Amerikanen voerde, zich wel wachtte de Mexicaansche republiek in een oorlog met de Vereenigde Staten te wikkelen: hij had het Mecilla-dal, een tusschen de Vereenigde Staten en Mexico betwist grondgebied, door de Mexicaansche troepen doen ontruimen; en tusschen de wederzijdsche militaire overheden heerschte thans de beste verstandhouding, terwijl op vreedzamen weg zou uitgemaakt worden welke Staat het meeste regt op het genoemde grondgebied had.

Op de laatstelijk uit Europa ontvangen tijdingen was aan de New-Yorksche graanmarkt de prijs van graan en meel weder gerezen; ruime inkoopen van tarwe waren gedaan voor eene verhooging van 3 tot 5 cents per schepel; en de prijzen waren nu vast.

Op den 1sten Julij jl. bedroeg de staatsschuld der Vereenigde Staten (niet afgerekend hetgeen in den laatsten tijd voor schulddelging was ingekocht) in kapitaal 60,605,161 dollars, waarop voor het met 1 Julij geëindigde halfjaar 2,012,693 dollars moest betaald worden.

Gedurende de eerste zes maanden dezes jaars is in de Munt der Vereenigde Staten aan goud ontvangen eene waarde van 29,709,010 dollars, dat is nagenoeg vijf millioen meer dan in hetzelfde tijdvak van 1852 en negen millioen meer dan in het eerste halfjaar van 1851.

Aan de Munt te Philadelphia is sedert het begin dezes jaars eene hoeveelheid goud-, zilver- en kopergeld vervaardigd ter waarde van 30,677,884 dollars; in het geheele jaar 1852 was er gemunt voor 52,404,569 dollars. Zilvergeld is er in dit halfjaar reeds veel meer vervaardigd dan in het geheele vorige jaar.

De uitvoer van specie uit New-York naar Europa bedroeg in het afgeloopen halfjaar nagenoeg 10,800,000 dollars; dit cijfer aftrekkende van hetgeen in denzelfden tijd aan de Munt ontvangen is, blijkt het dat de voorraad edel metaal in de Vereenigde Staten in dit halfjaar met ruim negentien millioen is vermeerderd.

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 11 Augustus: Fransche 3 pcts. rente fr. 80.10; idem $4^1/_2$ pcts. fr. 104.30.

Londen 11 Augustus: Engel. 3 pcts. gecons. $98^1/_4$ pct.; — Nederl. $2^1/_2$ pcts. 65 pct.; — idem 4 pct. » pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 13den Augustus.*

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn ingekomen:

acht en twintig adressen houdende aandrang op de aanneming der wet betrekkelijk het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen, en vijf tegen dat wets-voorstel.

De Commissie voor de verzoekschriften heeft omtrent eenige in hare handen gestelde petitien verslag uitgebragt, en wel op:

1°. adressen van dienstverrigtende priesters van Geertruidenberg en Heusden, van R.-K. ingezetenen van Heer, Grubbenvoorst en Maasbracht, van den kerkeraad der Christelijke Afgescheidene gemeente te Holtene van leden van Protestantsche kerkgenootschappen te Haarlem, houdend, bezwaren tegen het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen;

2°. honderd en één adressen uit de onderscheidene provincien ingekomen, waarbij die aanhangige wets-voordragt ondersteund wordt:

De Kamer heeft zich vereenigd met de bij die rapporten genomen conclusien, strekkende om al die adressen ter inzage van de leden op de griffie neder te leggen.

Daarop zijn de algemeene beraadslagingen over het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen voortgezet. Daaraan hebben deel genomen de heeren Mackay, van Nispen van Sevenaer, Wintgens, van Reede van Oudtshoorn en Blaupot ten Cate.

De beraadslagingen zullen aanstaanden Dingsdag ten elf ure worden voortgezet, terwijl op aanstaanden Maandag de wets-ontwerpen betrekkelijk de opheffing der beperkende bepalingen in den Molukschen Archipel en tot afstand van domeinen ten behoeve van een ziekenhuis te Leyden in behandeling zullen genomen worden.

In deze zitting is nog ingekomen eene nota van den Minister van Kolonien over het waarschijnlijk geldelijk offer waarop eene verandering van stelsel met opzigt tot de verpligte teelt en leverantie van specerijen in de Molukken den lande zou te staan komen. Die nota is ingezonden ten einde te gemoet te komen aan den wensch, uitgedrukt aan het slot van § 6 van het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs omtrent het wets-ontwerp tot opheffing der beperkende bepalingen in den Molukschen Archipel met opzigt tot handel en scheepvaart.

Blijkens eene van Zijner Majesteits consul te Hamburg ontvangene opgave zijn er gedurende de eerste helft van het loopende jaar 190 Nederlandsche schepen door het Eider-kanaal gevaren, welk aantal dus 74 minder bedraagt dan in hetzelfde tijdvak des vorigen jaars en 104 minder dan in de eerste zes maanden van het jaar 1851.

De ladingen uit en naar de Oostzee bestonden hoofdzakelijk uit stukgoederen, granen, lijnkoeken, oud ijzer, steenen, hout, dakpannen enz, en kwamen meerendeels van, en gingen naar verschillende Oost- en Noordzee-havens.

Door genoemden consul wordt voorts nog opgemerkt, dat de vrachten thans doorgaande beter zijn dan in de laatst voorafgaande jaren, en het liet zich aanzien dat zulks vooreerst nog van eenigen duur zou zijn.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden vel 37—41 van het BIJBLAD II, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer van den 12den dezer.

Volgens de officiele opgaven wegens den staat der Nederlandsche rivieren, was dezelve als volgt:

Datum 1853, Augustus.	Uren.	Plaatsen of Posten.	Hoogte des waters: Aan de peilschaal.	Hoogte des waters: Onder nul of het noodpeil.	In de laatste uren.	Gewassen.	Gevallen.
			Maas.				
	v. m.		el. dm.			Duim.	
10	8	Grave	5.49	»	24	»	2
11	8	id.	5.48	»	24	»	1
12	8	id.	5.48	»	24	»	»
			Waal.				
9	»	Hulhuizen	2.92	»	24	»	6
10	»	id.	2.94	»	24	2	»
11	»	id.	2.98	»	24	4	»
			Neder-Rhijn.				
9	»	Pannerden	2.65	»	24	»	5
10	»	id.	2.66	»	24	1	»
11	»	id.	2.69	»	24	3	»
9	»	Arnhem	2.15	»	24	»	5
10	»	id.	2.15	»	24	»	»
11	»	id.	2.18	»	24	3	»
			IJssel.				
9	»	Westervoort	2.35	»	24	»	5
10	»	id.	2.37	»	24	2	»
11	»	id.	2.39	»	24	2	»

Rhijnhoogte te Keulen: den 11den Augustus 10 voet $3^1/_2$ duim (9 voet $11^1/_2$ duim Rhijnl.).

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 30sten Augustus 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of bij zijne afwezendheid door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Zesde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

Het verrigten der noodzakelijkste Vernieuwingen en Herstellingen, benevens het Onderhouden van al de werken der Zuidwillemsvaart in de provincie Noordbrabant, van den dag der goedkeuring

van het proces-verbaal van Aanbesteding tot den laatsten Julij 1856, en zulks in twee perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende zes dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat H. F. Fijnje, bij den Ingenieur L. Rijsterborgh, beiden te 's Hertogenbosch, alsmede bij den Opzigter B. Kievits te 's Bosch, en bij den Opzigter J. F. van Mosseveld te Helmond.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

Provincie *Zeeland.*

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 20sten Augustus 1853, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of, bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Elfde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Middelburg, worden Aanbesteed:

het Herstel der Los- en Ladingsplaats te Bath, behoorende aan de Administratie der In- en Uitgaande Regten, benevens het Onderhoud der werken tot den laatsten December 1853, met het leveren van alle vereischte Materialen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende acht dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Elfde District, te Middelburg.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

*** De Minister van Justitie maakt bij deze bekend dat zijne gewone Audientie op Dingsdag den 16den Augustus 1853 geen plaats zal hebben.
's Gravenhage, den 13den Augustus 1853.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt voorloopig ter kennis van belanghebbenden, dat de werkzaamheden tot de opstelling en gereedmaking ter ontsteking, zoowel van den *nieuwen Catadioptrieken Lichttoestel van den 1sten rang* op den vuurtoren van *Kijkduin*, als de herstellingswerken aan het *draaivuur van den 2den rang op Terschelling*, vermoedelijk zullen afloopen met het einde der maand Augustus, en dat alzoo de thans op die beide vuurtorens brandende kleine hulplichten waarschijnlijk zullen kunnen worden gebluscht, en door de groote lichten, hierboven gemeld, vervangen met het begin der maand September aanstaande, waaromtrent evenwel, ten vervolge op dit *voorloopig* berigt, eene nadere meer bepaalde aankondiging in de *Staats-courant* zal worden gedaan.
's Gravenhage, den 30sten Julij 1853.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat van buiten bij het inkomen der *Kromme Balg*, tusschen het eiland *Ameland* en den *Abt*, uit hoofde van het aldaar aanwezige welzand, waardoor geene steekbakens geplaatst kunnen worden gehouden, gelegd is eene zwarte Boei, in eene diepte van 30 palmen met laag water, in peiling: de toren van *Hollum* te *Ameland* N. O. t. N. $1/_2$ Noord, en de aldaar reeds liggende zwarte Ton N. t. O per miswijzend kompas.
's Gravenhage, den 3den Augustus 1853.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** De Minister van Oorlog
Zal op *Woensdag* den 17den Augustus 1853, aan den minst inschrijvende, in het openbaar Aanbesteden de Leverantie van *vijf en twintig Nederlandsche ponden Sulphas Chinicus Basicus* (Sulphas Chininae) ten dienste van 's Rijks Magazijn van Geneesmiddelen, te *'s Gravenhage*, volgens monster en voorwaarden, bij die inrigting voorhanden.

De inschrijving moet geschieden bij besloten, op gezegeld papier geschreven biljetten, de opgaaf bevattende van den prijs, in cijfers en letters voluitgesteld, bij guldens of cents, waarvoor de gegadigden aanbieden de Sulphas Chinicus Basicus, per Nederlandsch pond te leveren, zullende met geene andere, of kleinere breuken dan tienden of honderdsten van cents mogen worden ingeschreven.

Aan den voet der biljetten zullen moeten worden vermeld de naam, voornamen, woonplaats en het beroep van den Inschrijver en van ieder zijner Borgen.

De biljetten, die ten opschrift moeten hebben:
Aan het Ministerie van Oorlog. (*Leverantie van Sulphas Chinicus Basicus.*)
zullen door den Inschrijver en zijne Borgen *eigenhandig* onderteekend en uiterlijk des middags ten 12 ure van den dag der Aanbesteding bij genoemd Ministerie ingekomen moeten zijn. Alle biljetten welke niet in den verlangden vorm ingerigt of op ongezegeld papier geschreven zijn, zoomede die, welke eenige bijzondere condities bevatten, niet in het Bestek van aanneming voorkomende, zullen buiten aanmerking worden gehouden.

De Inschrijver aan wien de Leverantie wordt toegewezen, zal binnen *veertien* dagen, na de kennisgeving deswege, aan het Ministerie van Oorlog moeten inzenden geregistreerde, door de betrokken Gemeentebesturen af te geven certificaten nopens de gegoedheid, zoo van hem als van ieder zijner Borgen, tot het behoorlijk volbrengen der aanneming; zullende bij gebreke van dien over de Leverantie op nieuw worden beschikt.
's Gravenhage, den 18den Julij 1853.

Bon. FORSTNER VAN DAMBENOY.

*** De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de passagie over de Vlotbrug op het *Zederik-kanaal* te *Schotdeuren*, onder de gemeente *Ameide*, uit hoofde van te doene herstellingen, zal zijn afgesloten van Maandag den 15den Augustus aanstaande tot en met Zaturdag den 20sten dier maand, en dat alsdan de gemeenschap zal kunnen worden onderhouden over de Bazenbrug of over de Brug der Arkelsche Sluis en langs den Stoomwatermolen aldaar.
's Gravenhage, den 10den Augustus 1853.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
VAN DER HEIM.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Vlissingen zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het Herstellen der Fornuizen in de Keuken bij de Kazerne Cavalier te Vlissingen, met Levering van de daartoe noodige Bouwstoffen.

Deze Aanbesteding zal plaats hebben op Dingsdag den 23sten Augustus 1853, des morgens ten elf ure, in het benedenlocaal der Societeit La Belle Alliance te Vlissingen, alwaar van den 15den Augustus het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Vlissingen.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Rotterdam van den 10den Augustus 1853, is, ter requisitie van het openbaar Ministerie, onder Curatele gesteld de persoon van *Johannes Wilhelmus Morrien.*

*** In het jaar achttien honderd drie en vijftig den elfden Augustus, ten verzoeke van *Cornelis Molendijk Wagenaar*, wonende te Strijen, woonplaats kiezende te Dordrecht, ten kantore van den Procureur *Dirk Willem Stoop* op de Groenmarkt, A 302, wien hij in deze tot zijnen Procureur stelt,

en uit krachte van het verlof, verleend door de Arrondissements-regtbank zitting houdende te Dordrecht, bij Vonnis van den elfden April achttien honderd drie en vijftig, behoorlijk geregistreerd,

Heb ik ondergeteekende, *Bartholomeus van Geluk*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank zitting houdende te Dordrecht, aldaar wonende, Bagijnhof, lett. D, n°. 378,

ten tweeden male bij openbare dagvaarding opgeroepen;

Bastiaan van der Spaan, laatst gewoond hebbende te Strijen, sedert den derden December achttien honderd dertien zijne woonplaats verlaten hebbende zonder volmagt of orde tot het waarnemen en beheeren zijner zaken gegeven of gesteld te hebben en zonder dat na dien tijd bewijs van zijn aanwezen of overlijden is ingekomen,

Om wanneer hij nog in leven mogt zijn, na verloop van drie maanden en alzoo op Maandag den elfden Julij achttien honderd drie en vijftig, des voormiddags ten elf ure, te verschijnen ter teregtzitting van bovengemelde Arrondissements-regtbank, zitting houdende in het daartoe bestemde gebouw in het Steegoversloot te Dordrecht, ten einde vermits zijne afwezendheid en de onbekendheid omtrent zijn leven of dood meer dan vijf jaren hebben geduurd, van zijn aanwezen te doen blijken;

Voorts heb ik Deurwaarder van dit Exploit drie door mij geteekende afschriften gelaten, als één hetwelk is aangeplakt aan de hoofddeur van de vergaderplaats der voornoemde Regtbank, één aan het gemeentehuis te Strijen, terwijl het derde is gelaten aan den Edel Achtbaren Heer Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij dezelfde Regtbank, die het oorspronkelijke dezes met *gezien* heeft geteekend.

De kosten zijn in debet. (Get.) *B. van Geluk*, Deurw.
Gezien. (Get.) *W. J. van Vollenhove*, Subst.

In debet geregistreerd, een blad en geen renvooijen, te Dordrecht den elfden Augustus 1800 drie en vijftig, deel 39, folio 75, recto vak 7; verschuldigd voor regt en 38 opcenten een gulden tien en een halve cent.
De waarn. ontvanger, (get.) *Formijne.*

Voor afschrift,
D. W. STOOP, *Procureur.*

*** Aan de bekende en onbekende Crediteuren van de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen den heer *Jan van Raalten* wordt ter kennis gebragt dat de Rekening en Verantwoording van dien Boedel, van af heden tot den 15den September aanstaande, ten Kantore van den Notaris *G. Schimmel*, op den Oudezijds-Voorburgwal bij de Agnietenstraat n°. 18 ter inzage zal liggen; zullende dezelve, na verloop van dien termijn, definitief worden gesloten, en tot de uitbetaling aan de Crediteuren worden overgegaan.

INTERNATIONALE TELEGRAAPH-COMPAGNIE.

DIRECTE VERBINDING MET ENGELAND.

Telegraphische tijdingen kunnen thans verzonden worden van *'s Gravenhage* naar alle steden van *Groot-Brittannie*, en vice versa, tegen betaling van *f* 4.50 voor elke tijding tot 20 woorden, en 25 centen voor elk woord daarenboven, of *f* 2.25 voor elke 10 woorden boven de eerste 20 woorden; bestelloon daaronder niet begrepen.

Daar de *Internationale Telegraaph-compagnie* geene telegraphische verbinding verder dan *'s Gravenhage* heeft, zoo kunnen de tijdingen van daar verzonden worden per Rijkstelegraaph of per andere middelen van vervoer, ter keuze van den afzender. In alle gevallen zullen de daarop vallende onkosten gevoegd worden bij het te berekenen bedrag voor de Internationale Telegraaph-compagnie.

Voor nadere inlichtingen gelieve men zich, met gefrankeerde brieven, te adresseren aan den secretaris der Internationale Telegraaph-compagnie.

Op last der Directie,
J. GUTTERES, *Secretaris.*

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.